

Rusové a Gruzie

Neuvěřitelné se stalo skutkem: Rusové si zopakovali starý scénář, tentokrát v Zakavkazí. A to právě v srpnu, kdy si po celý rok připomínáme Pražské jaro a sovětskou invazi; a také přímo v době konání Olympijských her. Je to zkouška, co všechno jim bude dovoleno? Už se vzpamatovali a potřebují vzbudit nějaké nadšení doma? Nebo jim jde o něco většího? Mají zprávy – nebo aspoň podezření (to mají ovšem vždycky), že Američané chystají něco v Iránu – a oni chtějí být u toho? Zdá se, že si jsou téměř jisti tím, že Bush na konci svého funkčního období už nemůže podniknout v zahraničí nic razantního? A jsou si nepochybně jisti tím, že ani státy EU se zase na ničem nedohodnou. Co by je mohlo ještě zastavit? V Sarajevu 1918 stačilo sedm výstřelů – a začala první světová válka. Mnichov dokázal, že Společnost národů je nejen bezmocná, ale že evropské hlavní mocnosti chtějí znovu akceptovat nacistickou agresi a že jsou připraveni něco obětovat, pokud oni budou moci zůstat v klidu (tj. pokud to nebude nic stát je samé, což ovšem byl omyl). Německo-sovětský pakt ukázal, jak obě strany myslí a jednají velmi podobně; jak Francii, tak i Anglii se falešný appeasement nevyplatil, ale prodražil. Likvidace Polska ze dvou stran už musela znamenat válku, ale Spojené státy stále ještě zůstávaly stranou, dokud nebyl bez vyhlášení války napaden Harbour a neutrpěly obrovské ztráty na životech vojáků a námořníků i na vojenském i civilním materiálu. Bude dnes schopen nějaký státník státnicky myslet dekády dopředu? Kdo bude dnes ochoten (a dost pevný v kramflících) Rusy varovat a zastavit? Cožpak se lidé nejsou schopni z dějin vůbec nijak poučit?

Po mém soudu nejde o Gruzii resp. o tzv. odštěpená území (i když na tom Rusko pracovalo již dlouhé roky a šetřilo si to pro vhodnou příležitost; v čem je ta dnešní příležitost vhodná? – to mi trochu uniká; chtělo být tímto nesmyslným způsobem Rusko při tom, když Čína ukazuje světu svou mohutnost – všichni připomínají olympiádu v Berlíně). Jistě nejde vposledu ani o druhou linku ropovodu, která jde přes Gruzii – to bude jen vedlejší zisk. Řekl bych, že jde o Irán (a ovšem o celou tu ostatní sféru kolem); Rusové nechtějí promeškat příležitost, dojde-li k nějakému konfliktu. No, uvidíme. Byla by tu malá (ale bohužel asi zcela nereálná) naděje, že Čína připomene, za jakých okolností kdysi po třikrát předala obrovská území carskému Rusku. Bude-li Rusko chtít restituovat nějakým způsobem svou minulou sféru vlivu a odvolávat se, že to přece byla jejich sféra, tak to může udělat Čína podobně a může chtít Velký kus dálné Sibiře zpátky. No jo, ale to už jsou jen fantazie.

(Písek, 080810-2.)